

WIRUS BRĄZOWEJ PLAMISTOŚCI POMIDORA W UPRAWACH POMIDORA

Maria Ruszkiewicz

Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu

DONIESIENIE

W 1977 r. do Instytutu Ochrony Roślin przysłano porażone rośliny pomidorów z prośbą o zidentyfikowanie sprawcy choroby. Chore pomidory pochodziły z terenu gminy Złota w województwie kieleckim. Nadawca informował, że choroba ta wystąpiła tam po raz pierwszy i że początkowym jej objawem było pogrubienie nerwów i zniekształcenie młodych liści. Objawy te stwierdzono około 15 czerwca. W wyniku obserwacji przeprowadzonych w lipcu (już przez nas) na kilku plantacjach pomidorów na terenie wsi Złota i Młodzawy stwierdzono na tych plantacjach 20-30% chorych roślin. Porażone rośliny były mniejsze, a liście wierzchołkowe częściowo lub całkowicie zbrunatniałe zaginały się w dół. Pomidory z takimi samymi objawami otrzymaliśmy również z Krzeszowic w województwie krakowskim, gdzie choroba ta wystąpiła w szklarniach. W obu przypadkach objawy wskazywały na brązową plamistość pomidora.

Izolaty ze wsi Złota i Młodzawy, a także z Krzeszowic przetestowano na roślinach wskaźnikowych. Były to: *Petunia hybrida* Vilm., *Nicotiana glutinosa* L., *N. tabacum* L., *N. rustica* L., *Lycopersicon esculentum* Mill. i *Datura stramonium* L. wymieniane jak najbardziej charakterystyczne dla wirusa brązowej plamistości pomidora. Inokulowane rośliny zareagowały objawami typowymi dla tego wirusa.

Badania w mikroskopie elektronowym wykazały w preparatach przygotowanych z zainfekowanych liści *D. stramonium* obecność kulistych cząstek wirusa o średnicy około 105 nm. Takie same cząstki obserwowano w preparatach z porażonych roślin pomidora.

Badania cech fizycznych wirusa są w trakcie prowadzenia. Jednakże już na podstawie reakcji badanych roślin wskaźnikowych na zakaże-

nie i badań w mikroskopie elektronowym można stwierdzić, że sprawcą choroby jest wirus brązowej plamistości pomidora (tomato spotted wilt virus). Byłoby to pierwsze stwierdzenie tej wirozy na pomidorze w Polsce.

Przedstawione wyniki badań traktuje się jako wstępne. Zamierza się bowiem prowadzić badania nad rozprzestrzenianiem i szkodliwością tego wirusa w uprawach pomidora.

Мария Рушкевич

ВИРУС БРОНЗОВОСТИ ТОМАТА НА ВЫРАЩИВАЕМЫХ ТОМАТАХ

Резюме

Представлено результаты исследований по вирусам бронзовости томата (Tomato spotted wilt virus), изолированных из пораженных растений томата. Больные растения происходили из полевых и тепличных культур. Вирус был определен на основе реакций на заражение индикаторных растений (*Petunia hybrida* Vilm., *Nicotiana rustica* L., *N. tabacum* L., *N. glutinosa* L., *Lycopersicum esculentum* Mill., *Datura stramonium* L.) и на основе исследований под электронным микроскопом. Частицы вирусов в приготовленных препаратах по методу „dip” имели форму шаров диаметром около 105 нм. Вирус бронзовости томата был определен и идентифицирован на томате в Польше впервые.

Maria Ruszkiewicz

TOMATO SPOTTED WILT VIRUS IN TOMATO PLANTATIONS

Summary

Results of studies on tomato spotted wilt virus isolated from infected tomato plants are presented. The diseased plants were collected in field and greenhouse plantations. The virus was identified by the reaction, to infection, of test plants (*Petunia hybrida* Vilm., *Nicotiana rustica* L., *N. tabacum* L., *N. glutinosa* L., *Lycopersicum esculentum* Mill., *Datura stramonium* L.) as well as by electron microscopic studies. Virus particles in the preparations produced by the "dip" method were spherical (diam. about 105 nm). Tomato spotted wilt virus was found and identified on tomato for the first time in Poland.

Wpłynęło do Komitetu Redakcyjnego 3.01.78